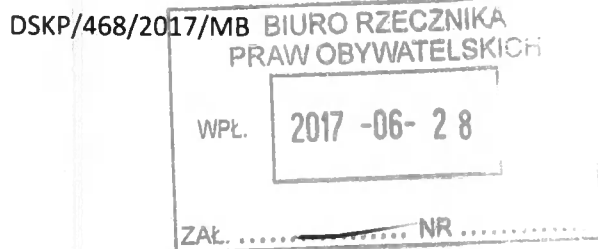

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
MINISTER – CZŁONEK RADY MINISTRÓW

Henryk Kowalczyk

Warszawa, dnia 27 czerwca 2017 r.

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Szanowny Panie Rzeczniku!

W odpowiedzi na Pana pismo dotyczące niedokończonych procesów reprivatyzacyjnych¹, skierowane do Pani Beaty Szydło – Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję co następuje:

Stworzenie jednej ustawy dla rozwiązania problemów reprivatyzacyjnych wynikających z aktów normatywnych o różnych założeniach, podlegających wykonaniu przez różne organy i według odmiennej procedury jest zadaniem skomplikowanym, wymagającym uwzględnienia różnych chronionych prawem wartości. W trakcie prowadzonych jeszcze w Ministerstwie Skarbu Państwa prac legislacyjnych zidentyfikowano ponad 40 aktów prawnych (dekretów, ustaw, a nawet rozporządzeń), które w przeszłości prowadziły do nacjonalizacji mienia, a obecnie stanowią źródło różnorodnych roszczeń o charakterze reprivatyzacyjnym, których rozpoznanie należy do kompetencji wielu organów administracji publicznej.

Przykładowo można wskazać, iż sprawy wynikające z:

- 1) dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy² – rozpoznaje Prezydent miasta stołecznego Warszawy (wniosek o przyznanie prawa własności czasowej (obecnie: prawa użytkowania wieczystego), odszkodowanie przewidziane w art.215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami³), Wojewoda Mazowiecki/Samorządowe Kolegium Odwoławcze (organy odwoławcze w przypadku ww. decyzji uzależnione są od statusu prawnego nieruchomości), Minister Infrastruktury i Budownictwa (stwierdzenie nieważności decyzji wydanych na podstawie dekretu),

¹ znak IV.7004.9.2016.MC

² Dz.U. Nr 50, poz.279,

³ Dz.U. z 2016 r., poz.2147 ze zm.

2) dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej⁴ - rozpoznanie wniosku, o którym mowa w art.2 ust.1 lit.e dekretu należy do właściwego ze względu na położenie nieruchomości wojewody, organem odwoławczym jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, natomiast pozostałe sprawy wynikające z art.2 ust.1 lit. b-d dekretu – co do zasady – rozpoznawane są przez sądy powszechne,

3) ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej⁵ – w zakresie stwierdzenia nieważności decyzji nacjonalizacyjnych co do zasady właściwy jest Minister Rozwoju i Finansów, z tym, że dla przedsiębiorstw uzdrowiskowych właściwy jest Minister Zdrowia, dla tartaków - co do zasady - właściwy jest Minister Środowiska, natomiast w stosunku do młynów, masarni, olejarni - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z tego względu kompleksowe rozwiązanie ww. kwestii wymaga szczegółowych analiz i konsultacji.

Zrealizowana została natomiast postulowana przez Pana Rzecznika intensyfikacja działań Prokuratury. Odpowiedzią na potrzebę zwiększenia poszanowania praw obywateli jest uchwalona przez Sejm RP ustawa z dnia 9 marca 2017 roku o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2017 r. poz.7180). Projekt ustawy został przygotowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Ustawa ta przewiduje utworzenie specjalnej komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych, której ocenie podlegać będą decyzje reprivatyzacyjne. Komisji, o której mowa, będą przysługiwać szczególne uprawnienia polegające w szczególności na możliwości:

- 1) uchylenia decyzji reprivatyzacyjnej w całości albo w części i w tym zakresie orzeczenia co do istoty sprawy albo
- 2) uchylenia decyzji reprivatyzacyjnej w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, albo
- 3) w razie, gdy decyzja reprivatyzacyjna wywołała nieodwracalne skutki prawne – stwierdzenia wydania tej decyzji z naruszeniem prawa.

W skład Komisji wchodzi przewodniczący, powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek Ministra Sprawiedliwości złożony w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, oraz 8 członków w randze Sekretarza Stanu powoływanych i odwoływanych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. W skład komisji będą mogły wchodzić wyłącznie osoby posiadające obywatelstwo polskie i pełną zdolność do czynności prawnych, korzystające z pełni praw publicznych, niekarane za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione umyślnie. Kandydaci na członków Komisji będą musieli wykazać się wyższym wykształceniem prawniczym lub niezbędną wiedzą w dziedzinie gospodarowania nieruchomościami i wykorzystywania zasobów majątku państwowego.

Niezbędnym warunkiem będzie też nieposzlakowana opinia. Pełną transparentność działań Komisji mają zapewnić m.in. jawne rozprawy. Podejmowane przez Komisję decyzje będą opiniowane przez Radę Społeczną w liczbie do dziewięciu członków, powoływanych spośród członków organizacji

⁴ Dz.U. Nr 4, poz.17

⁵ Dz.U. Nr 3, poz.17

pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego, a także stowarzyszeń, których statutowym celem jest w szczególności działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa oraz kształtowanie kompetencji obywatelskich spośród organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i organizacji wspierających lokatorów.

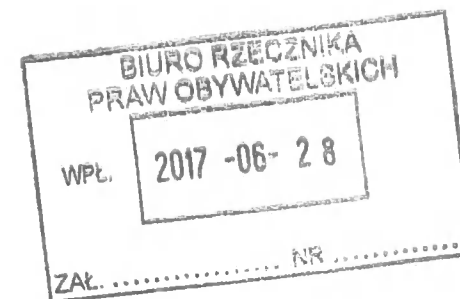
Jednocześnie informuję, iż od dnia 1 stycznia 2017 r., w wyniku zmian dokonanych ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym⁶, minister właściwy do spraw finansów publicznych stał się dysponentem Funduszu Reprywatyzacji. W konsekwencji w obecnym stanie prawnym sprawy związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa należą do właściwości ww. organu.

z poważaniem

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz.2260

DSKP / 468 / 2017 / MB

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

polecamy